

Kärnavfallsförvar får kritik

2005-11-10 00:00

Av: Eva Nevelius

Det är omöjligt att veta om KBS-3, den slutförvarsmetod som Svensk kärnbränslehantering vill använda sig av är den bästa. Orsaken är att det inte forskats mer på alternativen. Det menade MKG, miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning vid det seminarium som hölls i Gimo på onsdagen.

Använt kärnbränsle är bland det absolut farligaste som människan har producerat. Och att försöka hålla det högaktiva avfallet avskilt från omgivningen i 100 000 år är ett svårt och riskfyllt projekt.

Det påpekade miljörelsernas representanter som bjudits in för att träffa politiker och tjänstemän från de berörda kommunerna.

- Det här avfallet har inte varit välkommet, på många platser har SKB:s arbete väckt stark kritik. Nu har man valt att provborra i Oskarshamn och Östhammar där man tänker använda samma metod men opinionsläget är ett annat, sade Maria Kuylenstierna vid Milkas, miljörelsernas kärnavfallssekreteriat.

Hon menade att det är tydligt att de två kärnkraftskommunerna handplockats på politiska grunder.

- Istället borde både metod och plats ha valts helt förutsättningslöst. Det här måste vara ett riksintresse och en nationell fråga. Det är en fråga som berör hela Sverige.

Foto: Eva Nevelius

På onsdagen fick politiker och tjänstemän från Östhammars kommun höra miljörelsernas synpunkter på slutförvarsfrågan. Här är det Johan Swahn som informerar.

Övervakning

Milkas hävdar att det finns alltför många osäkerheter runt den form av bergförvaring som KBS-3 innebär. Det handlar dels om vad en framtida istid kan betyda för förvaret men också risken för jordbävningar. Man kräver dessutom att slutförvaret ska ha någon form av övervakning.

- Det går inte att gömma och glömma avfallet.

Istället för att bedriva förutsättningslös forskning hävdar miljörelserna att SKB tidigt låste sig vid KBS-3.

- Kärnavfallsprojektet är egentligen något omodernt. Metoden togs fram i all hast på 80-talet för att man inte skulle stoppa utbyggnaden av kärnkraften. Sedan dess har synen på miljö förändrats, säger Johan Swahn kanslichef vid MKG.

Han anser att det är viktigt att studera alternativa metoder mer ingående än vad som gjorts hittills.

- Vi tycker inte heller att det är acceptabelt att SKB har det uppdraget utan det bör vara mer oberoende instanser som utför arbetet.

Mikael Karlsson, vice ordförande i MKG, sade också att det borde vara ett egenintresse hos industrin att lyssna på miljörelserna.

- Det är bra för dem att få höra våra argument så tidigt som möjligt. Det kan kosta om man inte gör rätt från början och svensk lagstiftning ger stöd för hårda miljökrav.

Om inte redovisningen av alternativa metoder förbättras kan det enligt MKG leda till att miljödomstolen underkänner den miljökonsekvensbeskrivning som SKB nu tar fram.

FAKTA

SKB utför platsundersökningar med provborringar i två kommuner i Sverige, Östhammar och Oskarshamn. 2008 ska en ansökan att lämnas in för att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle på någon av platserna.

Milkas står för miljörelsernas kärnavfallssekreteriat och har bildats av Folkkampanjen mot kärnkraft/kärnvapen och Miljöförbundet Jordens vänner. MKG är en förkortning för Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning och är en samarbetsorganisation för Svenska naturskyddsföreningen, Fältbiologerna och Opinionsgruppen för säker slutförvaring, OSS, i Östhammar.